



Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

A katona és a rablók.

— Igaz történet. —

Karácsonykor rendszeren már nagyon hideg szokott lenni. S úgy volt 1846-ban is azon országban, melyet Moldvaországnak neveznek; a kemény, hideg tél már jóval karácsony előtt beállt. Havazott, úgy hogy az egész világ hólepelbe látszék burkolva, s oly erősen fagyott, hogy minden ember, a kinek nem volt dolga odaki, örömezt maradt a meleg szobában.

Hanem egy görög lelkésznek okvetlenül kellett egy utazást tennie. Ő különben nem félt a hidegtől, mert volt jó farkasbundája, medvebőrrel kibélelt szánkója s két tüzes pejesikója, melyeket a szánba fogatott, s az csak úgy röpiült tova a kemény sima uton. Hanem Trávik ur — így hívták a papot — aznap nem jöhetett haza, de még a következő nap is már estefelé volt, midőn hazafelé indult.

A lelkész családja, hol szállva volt, ugyan nagyon marasztalta őt, hiszen holnap reggel jobb lesz indulni, s a mit most mulaszt, azt könnyen helyre pótolhatja, mert jó

lovai nappal bátrabban futnak; de otthon neje betegen feküdt, ő tehát így szóla:

— De még sem fogadhatom el szíves meghívásukat; nem is tudom, hogy van nőm, nincsen-e rosszabbul, és ha ma este is kimaradok, akkor a gyermekek és anyjuk fölöttébb fognak aggódni miattam. Különből holdvilág is van.

S így hát befogatott és elindult, ámbar már alkonyodni kezdett.

Ismét szánjában ült, jól beburkolózva bundájába, s kevesett törődött a hideggel, míg a két pejesikó csak úgy hánytá-rugta a keményre fagyott havat s jó kedvvel iparkodtak hazafelé. Már elhagyta Roguszna várost és számítása szerint még két órányira volt Csernovicz közelében fekvő lakhelyétől; ekkor valami sötét tárgyat lát az ut mellett a hóban feküdni, mely emberhez hasonlít. Rögtön megállítja lovait, leszáll és odamén, s látja, hogy ez egy meredten a hóban fekvő katona, ki tán már meg is van fagyva vagy legalább közel áll hozzá.

A lelkész nem gondolkodott sokáig, mit tegyen, hanem azonnal fölemelé a katonát, ki már nem adott semmi életjelt sem. Hanem azért csak szánjába emelte őt, puskáját

is felvette, mely a hóban mellette hevert. Félóra mulva egy magános vendéglőhez ért.

Ott megállt. A vendéglős segélyével le-emelé és bevitte a megdermedt katonát a házba, mert a lelkész elmondta neki, mi történt vele, s kérte, segítsen neki a megfagyottat életre hozni, — majd megfizeti minden fáradságát.

Most hát először egy hideg szobába vitték a katonát, — mert ha a megfagyottat hirtelen melegbe viszik, akkor a gyors változás, hidegről melegre, rendszeren halált okoz, — ezen szobában levetköztették s folytonosan hóval dörzsölték, különösen mellét és karjait; aztán egypár csepp forró zsírt cseppentettek gyomra tájára, ekkor könnyü vonaglás futott végig a dermedt testen.

— Most már nyertünk! — kiáltá Trávik lelkész örömmel. — Vigyázzatok, nem-sokára lélekzeni fog. Nincs itt kéznél egy kis tükör? — kérde a vendéglőstől.

Ez hozott egy darab tükörüveget, mert tükre nem volt. A lelkész most a katona szája és orra elé tartá az üveget, s nem-sokára könnyü leheletet lehetett rajta észrevenni.

— Ime! Most már lélekzetet vesz! — kiáltá Trávik nagy örömmel. — Most vigyük be őt melegebb szobába.

Ez mindjárt meg is történt, a lelkész utasítása szerint, s mindig jobban és jobban lehetett észrevenni, hogy a megdermedt élet ismét ébredezni kezd a katona testében, mert már egypár érthetlen szót is dadogott.

— Főzön neki most jó erősítő borlevest, hadd igya meg melegen, kedves asszonyom! — mondá a lelkész, egy ezüst pénzdarabot nyomva a kocsmárosné kezébe. A többieket is megjutalmazá, kik segítettek volt. Aztán figyelmükbe ajánlá a beteget, a vendéglősnek még egy aranyat nyomott kezébe, s aztán indulásra készült. Midőn tartóztatták, töltsé ott az éjt, ismét azt felelé:

— Hazasietek; nekem is van otthonn beteg feleségem és apró gyermekeim.

De azért is sietett olyan nagyon, mert ki akarta kerülni a megmentettnek halálját, hiszen tudta, hogy a vendéglőséknél jó helyen van, s miután még egyszer melegen ajánlotta figyelmükbe a fiatal embert, felült

szánjára s tovább hajtott a téli éjben hazafelé.

* * *

X A beteg alig hogy megitta a meleg, erősítő borlevest, nemcsak egészen visszanyerte eszméletét, de nagyon felüdülve és megerősítve érzé magát. Mindjárt kérdezte a vendéglőstől, kicsoda volt azon fekete ruhás ember, ki ágyánál állt s annyira gondoskodott róla.

A vendéglős, ki jól ismerte a főtisztelendő urat, elbeszélé neki az egész dolgot, és a katona csak most tudta meg, mily nagy hálával tartozik a nemeslelkü papnak, és fölötte sajnálta, hogy meg sem köszönheté neki, a mi jót tett vele. Aztán elbeszélé ő is, hogy fontos iratokkal küldték őt Csernoviczba, azokat pedig még ma kell átadnia, habár késő is van már. Olyan jól érzi magát most a bő vacsora után, miszerint bátran utnak indulhat. S miután megtudta, hogy a lelkész, ki életét megmentette Csernovicztól nem messze egy faluban lakik, feltette magában, hogy még ma azt is felkeresi s megköszöni neki nemeslelkü szivességét.

A vendéglősök most ellátták a katonát mindennel, a mire szüksége volt, hogy a hideget jobban kiállja, és aztán utra készült.

— De jó ember, — mondá a kocsmáros, — nem lenne jobb, ha ma itt hálna s inkább reggel indulna utra?

— Köszönöm szivességét; leveleimet még ma át kell adnom; a katonának mindenekelőtt kötelességét kell teljesítenie! — vizonzá amaz; megvizsgálta táskáját s mindent a legjobb rendben talált, aztán megvizsgálta fegyverét is, annak sem volt semmi baja.

— Most hát indulok, Isten nevében! — mondá szivélyes köszönettel elbúcsúzva a jó emberektől, miután még egypár korty melegített fűszeres bort ivott, és aztán bátran tova lépdelt a holdvilágos hideg éjben, semmi bajt sem érzett, csak az a hely fájt neki, a hová a forró zsírt cseppentették.

Gyorsan haladva, mintegy másfél óra mulva azon faluba ért, hol életének megmentője lakott. Nagyon örvendett, midőn a templom melletti házban, mely — mint gon-

dolá — a paplak volt, még világosságot látott.

— Az nagyon jól van, — mondá magában; — a lelkész bizonyára még nem feküdt le, s így nem fogom háborgatni látogatásom által.

De midőn közelebb ért a házhoz, férfi-hangokat hallott benn lármázni. „Mi lehet az“ — gondolá magában, s az ajtóhoz sietett. Az be volt zárva. Nem csinált semmi zajt, hanem az ablakhoz ment, hadd lássa, mi történik benn. De mennyire meg volt lepette, midőn megmentőjét a lelkészt látta, négy vad, zord külsejű férfi által körülfogva, kik már kezét-lábát összekötözték volt. Az ablaknál minden szót megérthetett, a mit beszéltek, s így hallá, hogyan faggatják, mondja meg nekik, hol tartja pénzét; az asztalra fektették s egyikök épen tüzes paraszt hozott a kályhából, mit mellére akartak tenni, hogy vallomásra kényszerítsék.

A katona most már tudta, hányadán van, rablók és gyilkosok voltak ezek; ő sem volt rest, hanem az egyikre irányá puskáját és biztos kézzel célzott — a lövés eldurrant — és a rablók egyike vérében fetrengett a földön. A siker növelé bátorságát és buzgóságát; feltüzte szuronyát a puskára, hirtelen megkerülte a házat, melynek hátsó, a kertre nyíló ajtaja csakugyan nyitva állt, szuronyt szegezve berohant a keskeny folyosón, — egy ordítás — egy zuhanás, — a második rabló a lövésre a hátulsó ajtóhoz szaladt, azt be akarván reteszelni belülről, de a sötét folyosóban épen a katona szuronyának szaladt s keresztülszúrta magát. A zajra ott termett a harmadik is, s késével megtámadta a katonát, de az oly erősen föbeütötte őt a puská agyával, hogy azonnal eszmélet nélkül összerogyott, mire a negyedik az utcza ajtón kiszökött.

A fiatal katona első teendője volt most a lelkész kezein és lábain a köteleket elvágni, mire ez — nem csekély bámulatára — megmentőjében az általa kevés órával ezelőtt megmentettre ismerve, — örömkönyezve megölelte és keblére szorította őt.

— Ezer hála legyen neked, hatalmas Istenem! — kiáltá. — Tehát ön még ez éjjel lett éltém megmentője! De ön nem csak engem, hanem egész családomat megmen-

tette. Ezért önnek is ezer-ezer hálát, kedves barátom! A mit én önnek tettem, az semmi sem volt ahhoz képest, a mit ön nekem tett. De engedje meg, hogy mindenekelőtt beteg nőmet és gyermekeimet megnyugtassam, kiket a lövés és lárma bizonyára nagyon megijesztett. Pihenjen addig. Ma éjjel nálunk fog hálni.

Ezzel felsietett kedveseihez, kik halál-ijedségben az emeleten összebujtak és sirtak, s megnyugtatta őket. De nemsokára lejött. Először elküldte a szolgálót a helység birájához, ki azonnal eljött s elvitette a halottat és a két sebesültet. Most a katonának kényelembe kellett magát tennie. A lelkész nem bocsátotta őt el, ott kellett hálnia, s nyugodt alvás által a jó ágyban felüdült mindazon fáradságokból, melyeken az este keresztülment.

Másnap reggel, midőn megvirradt, már készen állt a medvebőrös szánkó a két pejszikóval, melyek nyugtalanul kaparták a havat, és a lelkész maga vitte be Csernoviczba élete megmentőjét, kinek szintén ő mentette meg életét, — s midőn a tiszteknek elbeszélte a katona tegnapi élményeit, s hogyan mentette meg életét, tökéletesen ki volt mentve elmaradása miatt, sőt még illőn meg is jutalmazták bátor tetteért.

Hazánk.

Ha virágok az országok,
Akkor köztük *rózsa* hazánk,
Büszkeséggel és szépséggel
Gyönyörűen mosolygva ránk.

Ha lombos fák az országok,
Akkor hazánk *tölgyfa* köztök,
Hisz felette sok vész zúgott,
Villám fénylett, felhő dörgött.

Ha csillagok az országok
Ugy hazánk *hajnal* csillaga, —
Legragyogóbban tündöklék
Büvbábajos szép sugara.

S hogyha a föld kerekéségén
Drágakövek az országok:
Hazánk képezi a leges-
Legdrágábbat, a *gyémántot*.

Amde akár minden ország
Virág, fa, csillag, becses kő:
Az mindegy, csakhogy közöttük
Hazánk mindig a legelső!

Városov Mihály.

Jelky András kalandjaiból.

II.

A hajótörés.

(Vége.)

A mint András a rég nélkülözött szabad levegőre kiért, épen házmagasságu hullám csapott át a födélyzen s öt csontig átázta. Szerencséje volt, hogy egy vastag kötél épen keze ügyébe esett s így bele fogózkodhatott, különben a bösz hullám öt rögtön lesodorta volna az alatt tátongó örvénybe. Csakugyan hallatszott is néhány vad jajkiáltás, mert a föltódulók közül néhányat, alig hogy az egyik sirból kiszabadultak, már is elragadott a vaksors egy másikba.

A kapitány komor arczczal állt a hajó hátsó részén, a hátulsó árboczba fogózkodva. Szalmakalapját elhordta a vihar, fehér vázsonöltözékét a víz odatapasztotta testéhez. Onnan osztogatott dörgő hangon parancsokat, melyekre senki sem hallgatott. A legénység nem is hederített rá. A kiszabadult foglyokkal nem gondolt senki.

Egyszerre bekövetkezett a legborzasztóbb perc. A hajó derekából félelmetes recsegés, ropogás hallatszott. Egy lángoszlop lövelt föl hirtelen a levegőbe, magasabb s fényesebb az eddigi tűznél. Ezer meg ezer izzóvörös szikra lebegett föl utána, mintha tüzes szunyogok lejtének tömeges tánczukat a koromfekete légben. Azután szétvált a födélyzet, a hajó dereka megnyílt. Egy izzó katlan tünt föl mélyében, de csak egy rövid perczig; a következőben már a hideg hab uralkodott e katlanon; sziszegve, sustorogva fult bele az izzó parázs a hatalmasabb elembe. A hajó kettészakadt s két részét külön-külön sodorta le a mélybe a könyörtelen örvény.

Száz torokból egyetlenegy óriási jajdulás tört ki. Azután néma csend állt be. Az

éző hajó szövétneke nem világított többé. Ismét sötét lett. A győztes elemek pedig vad tánczban kerengtek a nagy sir fölött.

Ha nagyobb hajó sülyed el, a víz nem záródik össze fölötte simán, nyugalmasan, hanem az elmerült kolosszus fölött valóságos tölcésáralaku örvényt képez, mely mindent, mi belé hull: embert, állatot, gerendát, árboczot, megforgat köröskörül, azután lenyeli a tölcésér mélyébe s csak perczek után, melyek elegendők az eleven élet elfojtására, meneszti föl ismét gyomrából a közben elsimult fölszinre.

Midőn a hajó közepén széjjelrepedni készült, András egy hatalmas ököl a hajó orra felé taszította. Fogolytársá, a tengerész ökle volt ez, s egyuttal annak hangja András fülébe dörögte:

— Előre! Le a vízbe! Öt perczig uszunk kell.

András tétozázott volna, de a tengerész gyors elhatározással lelökte őt a zúgó habok közé s maga is nyomban utána ugrott.

Néhány másodpercz múlva András hatalmasat lökvén magán lábaival, ismét a a fölszinre bukkant. Egy valóságos vízhegy tetejére jutott, mely őt egy pillanat alatt ölnyire elsodorta a helyszinéről. Köröskörül sötétség uralkodott, de a szem idővel megszokja a sötétet s András néhány lépésnyire körülbelül megtudta különböztetni a habok fehér fodrát s az uszkáló tárgyakat.

— Hoihó! — E hosszan elnyujtott matrózkiáltás ütközött most fülébe. Nem igen messziről hatott hozzá s András megismerve a tengerész hangját, sietett visszaadni a választ.

— Hoihó! — kiáltott ő is, s a jövő pillanatban már közelebből vette a tengerész hangját, mely ismét ugyanazon kiáltást hallatá.

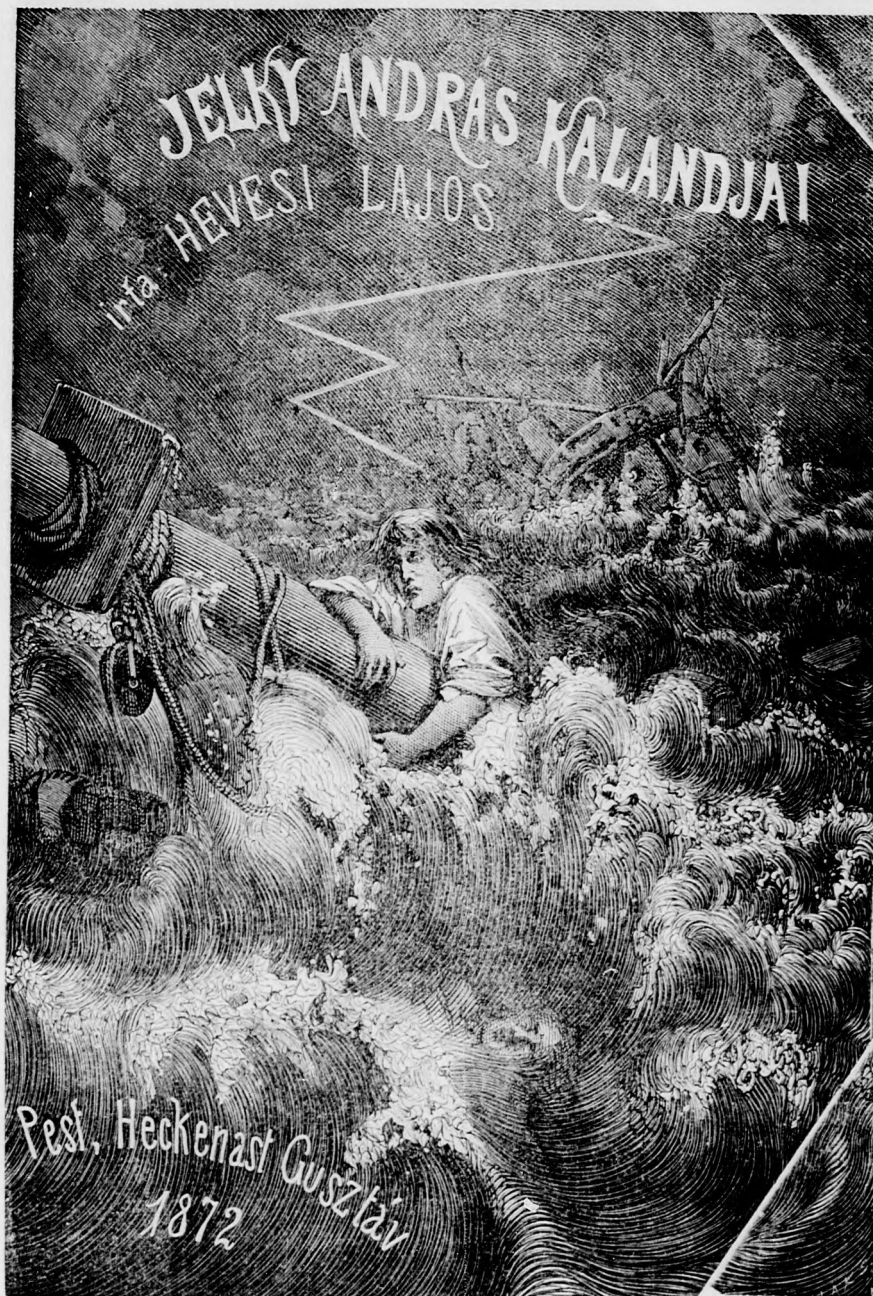
András élesen tekintett a hang irányában s néhány tempóval arrafelé rugta magát. És ime, egy percz múlva a halvány fényű hullám hátán egy kis sötét tárgyat pillantott meg. Ez a tengerész feje volt.

Vakító villám sugara hasítá ekkor a mennybolt sötétjét, egy perczre megvilágítva a tenger háborgó fölszinét. A hajó már sehol sem volt látható.

— Most vissza a helyszinére! — kiáltá a tengerész s egy alkalmas hullám erejének

engedé át magát. András követve példáját, ugyanazon hullámot igyekezett elérni, a mint az előtte elhaladt, s alig hogy vizeit érinté, bűvös erővel érzé magát tovaragadva az ohajtott irányban. Egyszerre szilárd

testbe ütközött, melyet csakhamar átkulcsolt karjaival s magához szorított. A hajó főárbocháoz vezette őt szerencse csillaga s András fölkapaszkodva a félig elégett, de mégis tekintélyes szálfára, úgy ráült, mint



A hajótörés.

a nyerges paripára. csakhogy alul még lábait is egymásba fonta, míg föna kezeivel fogózkodott egy kiálló faszögbe.

Közvetlen szomszédságában egy ember uszott, egy erős pallóval segítve magán, de

midőn az árboczfát megpillantá, erre kapaszkodott föl, eleresztve eddigi támaszát.

— Örvendek, hogy ismét ily szépen együvé kerültünk, — mondá Andrásnak kezet nyujtva a jövevény, ki nem volt egyéb

tengerészünknel. — Jó volt, hogy előre leugrottunk arról a halálra ítélt hajóról, — folytatá a tengerész; — ha ezt nem tesszük s az utolsó perczig belé kapaszkodunk mint a többiek, okvetlenül magával sodor a mélybe és most nehezen lovagolnánk ilyen nemes faparipán, minő ez a becsületes félig-sült árboczszál. Így menekültem meg tizenhét hajótörésből; de el is neveztek érte az angol matrózok „Shipwreck John“-nak, ami annyi mint „Hajótörés Jancsi“.

Midőn az árboczfa két lovagja így beszélgetett a dübörgő vész közepett, pár lábnyi távolságban egy embert láttak küszködni a vízzel. Nehéz szuszogása elhallatszott hozzájuk s szorongó melléből gyöngesegélykiáltás tört ki. Andrásnak megesett szíve a szerencsétlenül, ki végső erőfeszítéssel feléjük tartott s úgy nyújtózkodott az árbocz után, mintha ezzel az örök üdvösséget érné utól.

— Nem tudom, — mondá a tengerész, — ez a szálfa elbir-e majd három embert, mert a fele még a hajón elégett ám. No de mindegy, nem hagyhatjuk így elveszni azt a szegény lelket; próbáljuk meg.

S kézzel-lábbal evezve, a két férfi igyekezett a szálfát közelebb nyomni a már-már fuladozóhoz. De midőn egészen közelébe értek, mindketten meglepetve kiáltottak föl.

Az a kit megmenteni iparkodtak, — mynheer Boonekamp Dirk volt, a lélekcsiszár, a „Pluto“ szivtelen kapitánya.

— Ohó! — kiáltá Shipwreck John; — ilyen emberért nem kockáztatjuk életünket. — És rögtön elkezdé kézzel-lábbal ellenkező irányban kormányozni az árboczot.

— Könyörüljtek! — visítá a lélekcsiszár s hasztalan erőlködött utolérni az árboczot.

Aztán egyet gondolt s rábeszérésre adta magát:

— Ember! — kiáltá; — mi hasznod van abból, ha itt vízbe fulok mint valami patkány? Ments meg, és neked adom fél vagyonomat, . . . neked adom az egészséget! Igen, igen, mindennem a tied legyen, csak életem mentsd meg!

A tengerész nem válaszolt, hanem mindig tovább-tovább taszítá az árboczot.

— Könyörülj hát te rajtam, idegen ifju!

Te még fiatal vagy, a te szived még nem vált kövé, mint ama vén tengeri czápáé!

— És mint a tied! — veté közbe mély gyűlölet hangján Shipwreck John.

— Neked bizonyosan még édes anyád is van, — folytatá a kapitány; — édes anyád üdvére kérlek, ments meg! Igaz, gonoszul cselekedtem irántad, de ments meg és hü szolgálak leszek holtom napjáig. Könyörülj! Könyörülj!

— Mentsük meg, — szólta András a szánalom hangján a tengerészhez.

— Soha! — kiáltá ez dühösen. — Te százszoros gyilkos, te emberrabló, te könyört nem ismerő istentelen lélekcsiszár Boonekamp Dirk! Sorvadjon el inkább karom, sem hogy azt kinyujtsam megmentésedre! Merülj el! Halj meg!

Ekkor a lélekcsiszárt egy fekete hullám egyenesen az árbocz felé sodorta. A szerencsétlen újra a fába kapaszkodott. A tengerész mindkét kezével erőszakosan vissza akarta tolni a vízbe, de amaz görcsösen belecsimpszkodott a tengerész karjába s tajtékzó szájjal bögé:

— Ugy halj meg velem te is!

S hanyatt vetve magát, sulya általa tengerészt is lerántotta a habok közé. A víz összecsapott fölöttük. Mind a kettő eltűnt, nyomtalanul.

Határtalan iszonynyal szemlélte András e szörnyű jelenetet. Az utolsó esemény oly hirtelen állott be, hogy mielőtt ő csak karjait is nyujthatta volna a tengerésznek, a két halálos ellenség már a vizek mélyén járt. A ki vízbefuló ember keze ügyébe esik, nem igen szabadul meg tőle. Ólomsúlyával a mélybe ragadja az őt is.

Szegény „Hajótörés Jancsi“, ki tizenhét-szer menekült ki a tengerből, tizennyolczad-szorra benn maradt.

András most egyesegyedül volt a nagy vizsivatag közepén. Köröskörül élő lénynek nyoma nem mutatkozott. Minden, a mi az életből, a világból számára még fönmaradt, most az a pár rőf gerenda volt, melyet térdei szorongattak. A vihar szerencsére már túl volt tetőpontján.

András leoldta derekáról a nadrágszíjjat s odacsatolta magát vele az árboczhoz, hogy a netaláni gyöngesség perceiben se veszítesse el egyetlen mentő horgonyát.

Egy forró ohaj vonult keresztül minden gondolatán: az, hogy vajha virradna már. S minél előbbre haladt a végtelenség látszó éj, annál nehezebben, türelmetlenebbül viselte a kínos várakozást.

Hisz az első napsugár lesz egyszersmind első reménysugara. Ha a nap fölkel, magával hozza azon lehetőséget is, hogy valami hajó őt kihalászsza s megmentse.

Végre kipattant a tenger szélén az első vérvörös szikra, mely csakhamar égő aranyba ment át. Lassan, méltóságosan emelkedett ki az óriási napgömb a vizek kebeléből, tüzes ragyogványt varázsolván a tenger mozgalmas tükrén, míg az égbolt föllegei foszlányokba szakadozva enyésztek el a hatalmas sugarak melegében. A hajnalból reggel lett; vele megszületett a nap, az élet.

András szótalán örömmel szemlélte a nagyszerű látványt, de bensőleg öntudatlanul forró hálaimát küldött föl ahhoz, kinek különös kegyelméből lehetett ő még egyszer e csodák szemtanuja.

Midőn az öröm első rohama lecsöndesült, az ifju körüljáratatá szeméit a messze láthatáron.

Mintegy két mértföldnyi távolban fehér vitorlát pillantott meg, melyet a vakító napfény okozta ezüstös köd eddig látnia nem engedett. Öröme határtalan volt, de most ismét más aggály környékezé. Vajjon ama hajó népe észre fogja-e őt vehetni? Vajjon nem oly irányban halad-e, mely csakhamar el fogja ragadni a szegény menekülő látköréből? Mily borzasztó állapot volt ezen aggodalom!

De a szellő kedvezett neki. Épen a hajó felől fujt s csakugyan a vitorla elég gyorsan közeledett. Egy óra múlva már oly közel volt, hogy András levetette átázott ingét s teljes erejéből kezdte lobogtatni.

Meglátták!

A halászbárka — mert ilyen volt a hajó — azonnal egyenesen neki tartott s negyedóra sem telt belé, már eloldhatta kis ladikját, melylyel két halász az uszó árboczhoz evezett.

Néhány percz múlva András a bárka fődélzetén volt, hol szó nélkül, eszméletlenül rogyott össze. Meg volt mentve.

Az elveszett királyfi.

— Tündérmese. —

Csodaszép róna közepén emelkedő magas hegy tetején állt egy pompás királyi vár, abban lakott a király egész udvarával, s öröm és fény tölté el a magas termeket.

Egyszer fia született a királynak, hát akkor volt csak még öröm és vigság a várban! Egyik ünnepély a másikat érte, lakoma, táncz, harczjáték, s ki tudja még miféle multságok váltották fel egymást.

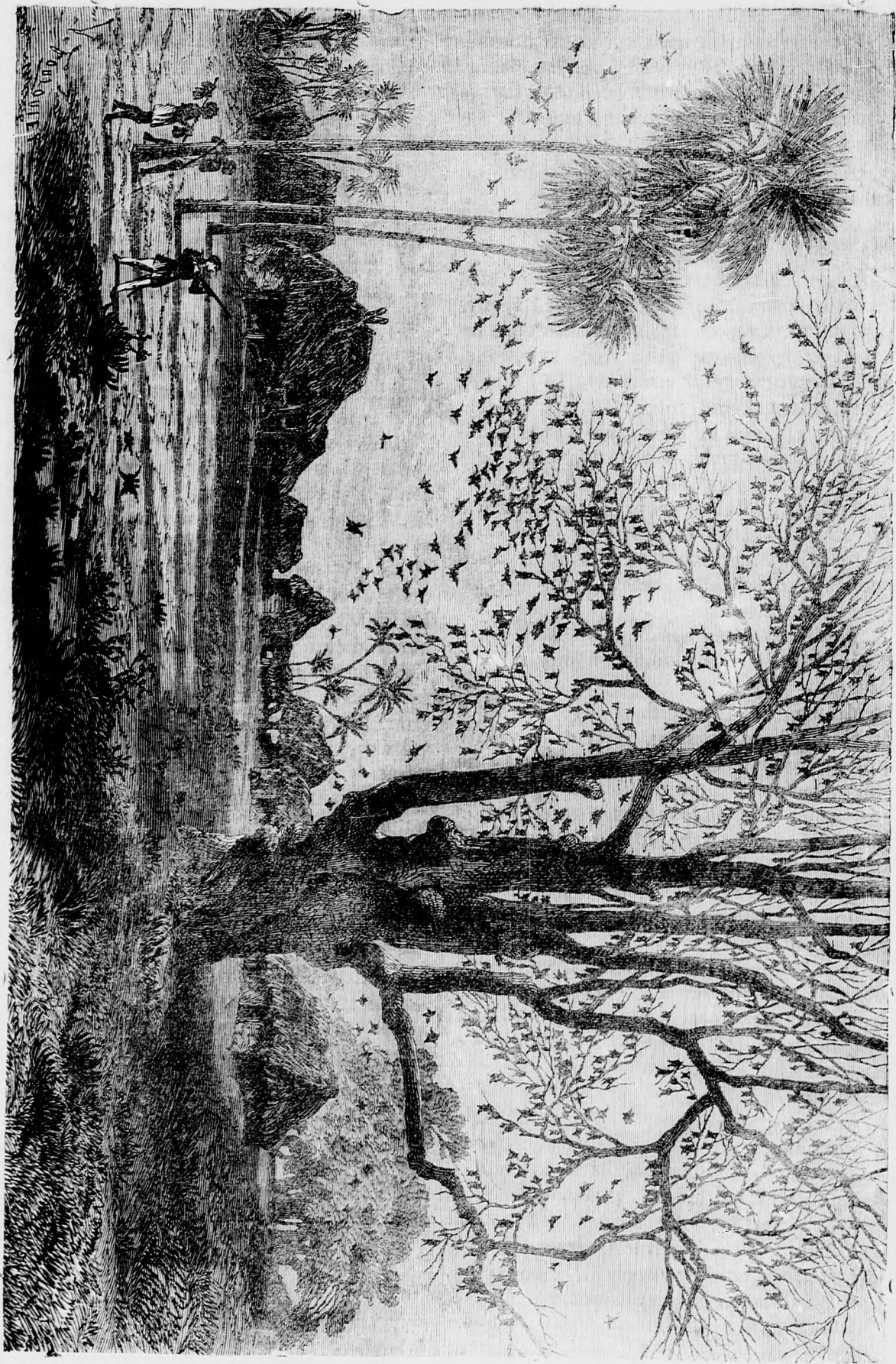
De nem csak a munkában, hanem a multságban is kifáradnak az emberek, sőt mi annál is több, megunják azt. Egy este, zajos örömben és gyönyörűségben átélt nap után, a király letette fáradt, kábult fejről a koronát, a kormánypálcza kiesett bágyadt kezéből, s parancsot adott az egész udvarnak, feküdjék le és aludjék, mert a ki nem alszik, az halálbüntetés alá fog esni.

S így történt, hogy az egész várpalota mély álomba merült, a gyertyák és mécsek kialudtak, — tudjátok, kedves olvasóim, akkor még a királyok sem tudtak semmit a légszesz-világításról, — s a vár nyugodtan és büszkén nézett le a völgybe és az ott elterülő városkára, melynek lakói hallani vélték az udvari cselédség hangos hortyogását.

De nem csak egyedül az ember szeret mulatni és élvezni.

Mig az emeleteken mindnyájan aludtak és álmodtak, s a hold hű örként állt az égen, nagy élénkség kezdett támadni a földszinti helyiségekben. A szögletekben halk, csendes szuszogás, neszelés, suhogás kezdődött; halkkal közeledett valami tipegés, mint sok iczi-piczi lábacska léptei; különböző vékony, gyenge hangok zsongása hallatszék, s végre a halvány holdfénynél apró, törpe alakok jöttek elő, nagy fejűek, hosszú szakállúak, s vén képűek, — épen olyanok voltak, mint a manók (kobold).

És csakugyan manók voltak ők, s pedig manó-lakodalom volt, a mit itt ünnepelni akartak. A völegény a szörnyű öreg, tekintélyes vár-manó volt; rút, vén pofája otromba lapos test felett ült hosszú vékony nyakon, s testét két apró, görbe lába alig bírta hordozni. A menyasszony egy fiatal, szende manó-kisasszony volt, olyan csinos és



A demeterék fájja. (Társul szövegét a 42. lapon.)

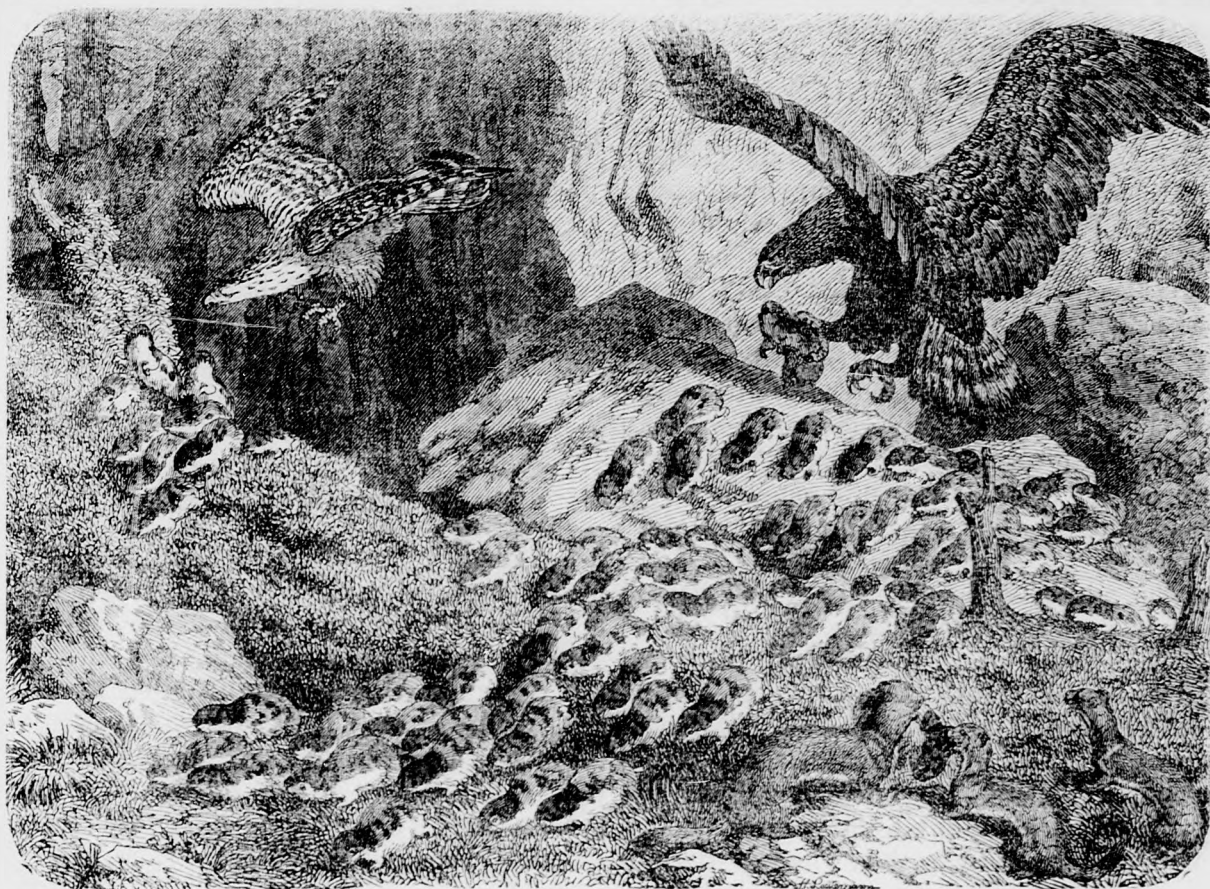
kecses, a milyen egy manó-hölgy csak lehet. Ezen korkülönbség daczára igen boldog volt az eljegyzett pár. Az öreg manó — bizonyára vagy 300 éves volt — halála előtt még fiatal házas akart lenni; a kisasszony pedig férjhez akart menni s menyasszonyi öltözékben akarta magát látni és láttatni, — ez a fiatal manó-hölgyek célja. —

A menyegző megkezdődék.

Egy vén manó szép, hosszú beszédet tartott a terem közepén; az új pár mélyen meghatva állt előtte, míg a vendégek nagy

kört képeztek körülöttük. Tarka, kiáltó színű ruháik voltak s tetszőleg bólingatták nagy fejeiket, s tipegtek apró lábaikkal az öreg beszéde alatt. Az nagyon megható lehetett, mert a hallgatók egyre törülgették szemüket szőlőlevelekkel, — ezek voltak zsebken-dőik.

Egyszer mégis vége lett a beszédnek. A manók egymás nyakába borultak és szerencsét kívántak egymásnak; aztán leguggoltak, s a legfinomabb étkeket hozták elő a király élestárából és a legjobb borokat pin-



A lemming. (Lásd szövegét a 44. lapon.)

czéiből. Most lakmározni kezdtek, daloltak, ettek, ittak, kacagtak, mint az emberek, s vigabbak és vigabbak lettek. A hold ezalatt lement, de midőn sötét lett, hosszú gyújtó forgácsokat hoztak a konyhából, azokat meggyújtották s hadonáztak velök a levegőben és kurjongattak.

A lakomának is vége lett; megcsókolták egymást, mert asztalkendők nem voltak, s aztán elkezdődék a táncz. De milyen

táncz volt az! nem olyan ám, a melyet a táncziskolában tanulnak. Mindegyik magában forog, míg a többiek lábaikkal és kezeikkel a taktust verik és dalolnak, s mindig sebesebben, míg a gyenge lábak tovább nem bírják s a tánczos hanyatt vágja magát. De a kis manó urak olyan garázdák kezdtek lenni, hogy a hölgyek kénytelenek voltak visszavonulni, és a dévaj férfiak most magukra maradtak, és ittak és mulattak.

De a manó jó kedvében is csak manó marad, — végre ingerkedni, civakodni, veszekedni s utoljára verekedni kezdtek, és egyszerre csak egy gombolyagot lehetett látni nagy fejeből és apró lábából, de melyik kié, azt nem tudta volna senki megmondani.

Egyszerre rémült sikoltás hangzék, s vakító fény világította meg a termet. A piczi urak meggondolatlanul eldobálták az égő forgácsokat az ablak-fülkébe, és a láng észrevétlenül odacsúszott a lecsüggő függönyhöz s megkapta annak csücskét és egy pillanat alatt már fenn nyaldosta a tetőzet gazdag faragványait.

Az apró, rémült manók nem tudták mi ég, mi nem. Elszéledtek s elszaladtak; a bátrabbak felszaladtak, hogy felkeltsék a királyt és az udvari cselédséget, felmásztak a király és királyné ágyára, mellükre ültek, fülükbe sugdosták: „A palota ég, ébredjete, ébredjete!” De az alvók nem hallották s tovább aludtak, mélyen, erősen, mint az egyszeri ájtatos emberek, kik már az uton is elaludtak, midőn a templomba mentek. Felmásztak az udvarmester ágyára s fülébe kiáltották: „Ébred, ébredj! a királyi vár ég!” — de ő kedvetlenül megfordult a másik oldalra s mormogá: „Lidércnyomás, álmoság, az ellen nincs orvosság!” — s tovább aludt. A manók végre elszaladtak, hogy maguk is megmeneküljenek.

Lenn pedig lassan tovább égett a tűz. A mit a lángok előbb csak körüljátszottak, körülhízelegtek, azt most szorosán átölelve tartották s tüzes nyelvekkel szóltak: „Nyomorult lim-lomja a földi lényeknek, mi vagyunk, kik uralkodunk fölöttetek!”

Hanem lenn a városban virrasztott egy magános földi lény, az éjjeli őr. Láta a rendkívüli világosságot a várban, s kürtölni kezdett, az embereket felébresztendő. S nemsokára ébren is volt az egész város, s fecskeidővel, létrákkal eszeveszetten rohantak a vár felé. Most már az egész lángban állt, s azt mindnyájan látták, hogy többé nem lehet megmenteni. Most csak az embereket kell hát megmenteni, mire több bátor, elszánt férfi vállalkozott is.

Ezeknek sikerült is a palota minden lakóit szerencsésen megmenteni, s midőn az utolsót is kihozták, rombadült, összeroskadt

a büszke vár. Az udvarmester szomorún rázta fejét, mondván: „Tüzzész, rombolás, az ellen nincs orvosság!”

De hála Istennek mindnyájan megmentettek — a főszemélyt kivéve. Mert hol van a koronaherceg, a szülék büszke reménye, az ország egykori védője, a nép jövődöbeli kormányzója?

Villámgyorsan terjedt el azon hír: „A kis herceget nem találják; el van temetve az égő romok alatt!”

Hetek, hónapok multak el; a büszke várnak alig maradt nyoma a hegytetőn. A király és királyné más palotába költözött, hanem elveszett fiáért való fájdalom, ama vésteljes éj ijedelmei annyira megrongálták a király egészségét s aláásták királyi életét, miszerint megbetegedett, letette fejét pihenésre és meghalt.

A királyné, most már kétszeresen elhagyatott, egy magános vadászkastélyba vonult vissza, nagy erdők közepett, s ott élt egyedül és gyászolta drága halottait.

(Vége következik.)

A denevérek fája.

Afrikában van egy királyság, melynek neve: Dahomey; lakói a barbár pogány népekhez tartoznak és szörnyűségés isteneket, vagyis bálványokat imádnak. Ezen istenek fölötté kegyetlen és telhetetlen természetűek, mert minden évben több ezerre menő embert áldoznak nekik bizonyos ünnepek alkalmával; a hadi foglyok vére különösen becses előttük, de ha ilyenek nincsenek, akkor megelégesznek saját hiveik vérével is.

Allada, melynek néhány rozszant kunyhója képünk hátterében látszik, ezen vérengző királyság fővárosa, mely 10—12,000 lakossal és igen látogatott vásárokkal bír. Egy Repin nevezetű híres francia utazó és tengerész-orvos járt e városban, s többek között egy vén fa nevezetességét írja le.

A hatalmasan felcizomázott kabosir (főnök) a város kapuinál szokta fogadni az idegeneket, s így a francia utasoknak is elejökbe ment, s az üdvözlés után egy nagy térre vezette őket, hol magas palma- és

egyéb különös alakú fák alatt pihenték ki az ut fáradalmait, mialatt mulattatásul, mit azonban szívesen elengedtek volna, a tantam, nádsíp és ezitera öszhangzatlan zaja zúgott füjükbe, s mellettök a harczosok és nők különféle tánczokat jártak.

Az említett magas sugár pálmafák közt nagyon feltűnt egy ágas-bogas, terebély, roppant nagy fa, mely igen sajátos látványt nyújtott. Elejénten azt vélné az ember, hogy az egész egy roppant sűrű, sötét lombzat, de midőn közelebb mén hozzá, kisiül, hogy maga a fa száraz és egészen kopasz, lombtalan, s vélt lombzata nem egyéb, mint megszámlálhatlan sokaságu denevérek (böregerek), melyek bő szárnyaikba burkolózva és éles karmaikkal az ágakba és galyakba kapaszkodva, mozdulatlanul függenek alá s ellepik az egész fát.

Repin göböcsesl közéjük lőtt, s a lövésre nagymennyiségben hullottak alá a denevérek, míg a többiek a csattanástól megijedve, felröppentek, és terjedelmes fekete felhőt képeztek a levegőben.

Ezen furcsa állatkák nem épen valami diszesek. Szőrük vörös, fogaik kiállnak, mint a sertés agyari, füleik hosszúk és meredtek. Éjjel préda után járnak, este nagy zajjal összejönnek és ismét elfoglalják helyeiket. A város lakosai soha sem zavarják meg őket nappali álmukban és pihenésükben.

A kétfejű csalogány.

Itt volt ő: „a kétfejű csalogány“, — vagy: „a világ nyolczadik csodája“, még pedig eleven csodája, a ki nem más, mint Millie-Christine, az összenőtt két néger kisasszony. Volt is bámulójuk! A közönség a vigardában úgy ostrom alá fogta a pénztárt, mintha nem a belépőknek kellett volna egy vagy két forintot fizetniök, hanem inkább mintha a pénztárnok osztogatna azoknak legalább is egy-egy nagy bankót. A kik aztán szerencsések voltak bejuthatni a terembe, elfeledték az odakün nyert tyukszemtaposások és oldalbadöfések miatti fájdalmat, mert színről színre láthatták a fekete csodát, a minő bizony nem terem minden bokorban!

Millie-Christine, az elválhatlan ikertestvér, valóban a természet legrendkívülibb tüneménye, — két teljesen kifejlett leány, kik hónuk aljától egész vékonyukig, egymásnak háttal fordulva, szorosán össze vannak növe, úgy hogy ha az egyik állni, ülni, járni, vagy feküdni akar, a másiknak is ugyanazt kell tennie. Tehát a kétfejű, négykezű, négy lábú kisasszony a valóságban kettő, s mégis egy, a ki önmagával párbeszédet folytathat, kettőst énekelhet, táncolhat stb.



A kétfejű csalogány.

Azt mondják, hogy e két lény benső érzései egészen közösek, — a mit az egyik érez, azt érzi a másik is: egyszerre szomorkodnak, egyszerre nevetnek, sőt egyszerre alszanak el, egyszerre ébrednek föl, egyszerre éhesek, egyszerre szomjasak. Bizony mindehhez hozzászokhattak 21 év óta, mert a két-egy kisasszony ennyi idős.

Millie-Christine az emelvényen megjelenén a nézők előtt, azon körüljártak, katonás lépésekkel; angol dalt énekeltek (a két-egy

kisasszony csak angolul beszél) két hangon, Millie vékony, Christine mély hanggal bir; azután tánczoltak, még pedig oly ügyesen és kellemmel, hogy tánczuk mindig a legnagyobb tetszéssel találkozott. A ki tudott angolul, azzal készségesen beszédbe is ereszkedtek, s az egyik fej egy tárgyról, a másik fej más tárgyról társalgott a kérdezőkkel.

A két-egy kisasszony, kit a királyasszony is megszemlélt, csak néhány napig volt Pesten, s most talán már Oroszország fővárosában, Sz.-Pétervárott ragadja bámulatra a közönséget.

Még csak azt említjük meg, hogy Millie-Christine az amerikai Egyesült-Államok Északi-Carolina államában született; mint rabgyermek másfél-éves korában nyilvános árverés útján 30,000 dollárért (62,000 frt) bizonyos Smith nevű angolnak adatott el, ki aztán a csodalényt gondosan fölnevelteté és kiképezteté. Mint az eredmény tanúsítja, a vállalkozó szellemű angol nem számított rosszul, midőn azon üzletet megkötötte.

A lemming.

A vándor emlős állatok között bizonyára legcsodálatosabb a lemming, mely az egér-fajú rágesálókhoz tartozik. A régiebb időkben azt hitték felölök, hogy néha hirtelen kerekedett zivatarok és záporosók alkalmával az égből hullanak le, mert nem lehet tudni, honnan teremnek elő. Irtóztató csoportokban jelennek meg, épen mint a sáskák, elpusztítva minden zöldtet, mert a mit ők egyszer megrágnak, az elhal, kiszárad, mintha meg lenne mérgezve. Ha el akarnak utazni, összegyűlnek mint a fecskék; gyakran csoportonként hullanak el utközben, s megrontják a levegőt messzire a környékben, s attól az emberek szédülést és sárgalázt kapnak. Pusztító ellenségeik közé tartozik a hölgy menyét; ez annyira pusztítja őket, a mennyire csak kedve telik, s úgy meghízik rajtuk és annyira elszaporodik, miszerint egész erdőket eltölt rossz illatával, a mint 1518-ban történt. Skandináviában a köznép most is azt hiszi, hogy ezen igazán rejtélyes állatok a felhőkből hullnak alá, s azért jelennek meg oly hirtelen és oly roppant

mennyiségben; de későbbben falánkságuk által elrontják gyomrukat s elpusztulnak.

Különösen feltűnő a lemmingnél sajátos vándorlása, mert bizonyos időkben, rendszeren 10—20 évi közökben, oly nagy számmal költözködnek, hogy bámulat fogja el a szemlélőt. Egyenes vonalú, párhuzamos barázdákat hagynak maguk után a földön. Utjokban mindent fölemésztének, füvet, gabonát, burgonyát, gyökeret, stb. Utirányukból semmi sem zavarhatja ki őket. Ha ember áll eléjük, lábai között keresztül másznak s védelmezik magukat a mint tudják. Ha széna- vagy szalma-csürré akadnak utjokban, keresztül rágnak magukat; ha pedig szikla áll utjokban, azt félkörben megkerülik s aztán tovább folytatják utjokat egyenes irányban. Ha tóhoz vagy folyóhoz érnek, azt átúszsák, bármilyen széles legyen is, és pedig egyenes irányban. Ha a vízben hajóra akadnak, felmásznak rá, s tulsó oldalán ismét leugrálnak; a legsebesebb folyamtól sem riadnak vissza, csak belerohannak, habár mind elvesznének is benne. De emberi lakokba soha sem hatolnak be.

Azonban visszafelé már alig lehet észrevenni utazásukat, mert a szegény vándorok a számtalan veszélyek és ellenségek miatt igen csekély számra olvadnak össze. Főbb ellenségeik a rókák, medvék, torkos-borzok, nyestek, menyétek, hermelinek, ragadozó madarak, hollók, varjúk, sirályok és szarkák. Az emberek nem igen üldözik őket. Vissza menet is oly egyenes irányban utaznak, mint indulásukkor.

A lemming nagyságára nézve a patkányhoz hasonló, alakjára és színére pedig a tengerimalaczhhoz; hasa fehér, háta sárgás-vörös és fekete-tarka; esinos, fúrge, tiszta állatka, de nem igen állja ki a fogságot.

Képünk egy ilyen vándorló lemminghadat ábrázol; utjok gazdag szomorú kalandokban, itt egy keselyű csap le közéjük s elragad egyet-kettőt, amott a sólyom szemelt ki magának egy kövéret reggeli lakomának, itt a menyétek lesik, s cipelik majd fészkekbe fiaiknak. — De az mind nem zavarja őket, — ők csak mennek-mennek és fogynak. — Mi készíti őket ezen rejtélyes vándorlásra, azt még eddig nem fődözheték fel a természetbuvárok.

Az eddistonei világító-torony.

Több, mint száz év előtt a kis John (János) a tengerparton játszott; fővenyből dombocskát emelt s erre házat épített a fadarabokból és kagylókból, melyeket a tengerparton talált. Midőn munkájával elkészült, sugárzó szemekkel szemlélte azt s elfutott, hogy elhívja atyját s művét megmutassa neki.

Az atya mosolyogva nézte a kis építményt s mondá:

— Minő kár, hogy szép házaeckádát csak a fővenyre építetted, úgy hogy azt a növekvő dagály el fogja söpörni.

— Akkor, papa, — kiáltá a gyermek, — holnap még szebb házat építek amott a sziklán, melyet a tenger soha sem érhet el.

— Én Plymouthba megyek, — mondá az atya; — ha el akarsz kísérni, egy házat fogok mutatni a sziklán s arról egy történetet beszélek el neked.

A kis John örömmel fogadta atyja indítványát; még egy utolsó pillantást vetett házaeckájára, melyet a fővenyre épített, mert tudta, hogy azt többé nem fogja látni s hogy azt a dagály el fogja pusztítani; aztán atyjával elindult a tengerpart hosszában.

Az elmúlt viharos éjre csendes regg következett.

A két vándor csakhamar Plymouth városába ért; több utcán haladtak át, míg végre egy magasan fekvő utra értek, honnan szép kilátás nyílt a vidékre és a sik tengerre. Hanem e csendes, hűvös reggelen senki sem volt ott, csak egy hajporozott, háromszögletes kalapu öreg ember, a ki nagy távcsövön a tengerre nézett. De a vizen hullámzó köd miatt nem láthatott messzire; nyugtalanul járt fel s alá, a távcsövel kezében, meg-megállt és ismét a tengerre nézett, míg végre megpillantá a tárgyat, melyet keresett.

— Hála Istennek, még áll! — kiáltá megkönnyebbülve; távcsövét öblös kabátzsebébe dugta és eltávozott.

— Kicsoda ez az öreg ur és mit nézett olyan sokáig? — kérdé atyjától a kis fiu.

— Ezen öreg ur a sziklán lévő házat nézte, — felelé az atya.

— Micsoda házat? Én semmit sem látok itt.

— Nézz csak amoda a tengerre; semmit sem veszsz ott észre?

John figyelmesen nézett a kijelölt irányban, de semmit sem látott.

— Ott, — mondá az atya, — körülbelül tizennégy (angol) mértföldnyire egy sziklacsoport fekszik, mely mellett a jövő és menő hajóknak el kell haladniok. E sziklák majdnem mind el vannak borítva a tenger által, s így annál veszélyesebbek; csak egy szirt emelkedik ki a hullámok közül. Nagyon sok hajó, férfakkal, nőekkel, gyermekekkel földézetökön, szenvedett már ott törést, mindenestül elmerülve a tengerben, ily közel a parthoz.

Egyszer egy derek, bátor ember élt Essexben, Winstanleynek hitták; ez hallott beszélni a hajókról, melyek e veszélyes helyen szerencsétlenül jártak, s azt mondá magában: „Én arra a sziklára házat építek s világosságot gyujtok benne, hogy ezután minden hajó már messziről észrevehesse és kikerülhesse a rejtőző szirteket.“

És csakugyan munkásokat fogadott s megkezdé az építést; ő igen derék, áldozatkész, emberszerető férfiú volt. Hosszas fáradság és munka után végre sikerült műve, mely természetesen sok pénzbe került. A világító-torony a sziklán több éven át vezérsillagul szolgált a zúgó hullámokon. Winstanley nagyon szerette sziklai házat s meg volt győződve, hogy az minden viharal képes lesz daczolni.

Egy vihar alkalmával — mint azelőtt már többször — a világító-toronyban volt, s örömmel látta, minő szilárdan ellentáll ez a haboknak és a szélnek. Hanem e nap után szörnyü éj jött; a vihar annyira dühöngött, hogy Plymouthban az emberek nem bírtak aludni, azt hitték, itt az utolsó ítélet. Koránreggel sokan álltak itt, a hol most mi állunk, s az Eddistone-sziklára néztek, mint előbb az az öreg ur. Hanem többé semmit sem láttak, mert a borzasztó vihar a mesterséges épületet, nemes építőjével együtt, a tenger mélyébe sodorta . . .

— Ah papa, minő rettenetes! — kiáltá John; — tehát minden hiába volt?

— Nem hiába, gyermekem, — mondá az atya; — a világon semmi sem történik

hiába. A nemes Vinstanley a mély sirban feküdt, de más merész férfiak nem rettentek vissza, hogy utánozzák emberbaráti művét, a melynek áldozatává lett.

Egy másik derék férfi, neve Rudyard, az Eddystone-sziklára új világító-tornyot épített, mely már régóta daczol a széllel és a hullámokkal. Hanem ez is, mint Winstanley tornya, fából van építve, s nem állhat mindenkorra ellent az idő rombolásának. Még ugyan az éjjeli nagy vihar után is áll, mint azon öreg ur, kit most láttunk, örömmel



Az eddistonei világító-torony.

megjegyzé; hanem egykor talán akad egy még merészebb építőmester, a ki szilárdabb tornyot fog emelni ott, a melynek sem az idő, sem a vihar nem árthatnak.

A gyermek lángoló szemekkel hallgatta atyja elbeszélését.

— Papa, — mondá, — én is szeretnék házat építeni olyan sziklára, hogy megmentsem az emberek életét! Szeretném tudni, ha Winstanley is épített-e kis házat és malmokat, midőn gyermek volt?

— Talán ő is úgy tett, — felelé az atya mosolyogva.

És a kis fiu, a ki most hallotta az eddistonei híres világító-torony első építőjének megható történetét, eltökélte magában, hogy ő is olyan derék építész lesz, mint a minő Winstanley vala. — —

A gyermek nőtt és tanult, és akkori elhatározásáról soha sem feledkezett meg, — és csakugyan híres férfivá lön, a kinek sokat köszönhet a tudomány és az emberiség. Neve: John Smeaton.

A Rudyard által épített eddistonei torony 1758-ban leégett, s most megint hiányzott Plymouth kikötője előtt a veszélyes szirten az intő fény.

A kormány fölhívást intézett valamenyi merész és ügyes építészhez, mondván: „Ki akarja hajóinkat megmenteni s ki akar a veszedelmes sziklán oly erős és biztos világító-tornyot építeni, a melyet sem a vihar, sem a tűz, sem az idő ne pusztíthasson el?”

És John Smeaton e fölhívást olvasva felkiáltott: „Én akarok olyant építeni!”

És négy év alatt fölépíté a még ma is csodált eddistonei világító-tornyot, mely győztesen daczol a viharral, a tüzsel és az idővel.

Ez építmény alsó része, 33 lábnyi magasságig, négyszög-kövekből van rakva, melyek úgy egymással mint a sziklával a legmesterségesebb módon vannak összekötve; e fölött négy emelet nyúlik föl, s egészen fön karzat fut körül; innen árad szét éjjelenként az intő világosság.

John Smeaton tudományossága és gazdag ismeretei mellett egyszersmind jámbor férfi volt, a ki munkáját Istennel kezdte és Istennel végezte. Világító-tornyának csúcsán egy köre eme szavak vannak bevésve: „Dicsérd az Urat!” — s egy másik kövön a biblia ezen mondása áll: „A hol az Ur nem építi a házat, hiába dolgoznak azok, a kik azt építik.”

John Smeaton sok és nevezetes művet hozott létre, de nevét az eddistonei torony építése tette leghíresebbé. — A jeles férfi 1724-ben született Angliában, s 1792-ben hunyt el.

Kis köszöntő.

Anyám születése napján.

Születésed napja van ma!
Oh be drága nap ez nekem;
Mint egy égi angyalban, oly
Boldogság lángol szivemen.

A sok jótettért, melyeket
Tőled nyertem, kedves anyám,
Ime adhatok egy cseppet
Mély hálámból mostan talán!?

Álmaidnak legszebbjei
Ragyogó valók legyenek,
Igaz örömrózsák közt
Arany-ösvényű életed.

Édes megelégedésnek
Dús karjai karoljanak;
Egészséged virágai
Soha el ne hervadjanak!

A hány csillag van az égen,
Nyerj te annyi jó szorencsét;
A menny hosszú életedre
Hintse áldásnak ezrét!

V. M.

Mulassunk.

Miau? — Miau!

A játszótársak egymás kezét megfogva kört képeznek. A ki legelőször önkényt vállalkozik, vagy a kit az ugynevezett kiolvasás folytán a sors ér, a kör közepére áll s szeméit bekötik. Most körülötte a kör el kezd forogni, mignem a középén



álló lábával toppant (vagy a kezében levő pálczával kopog); ekkor a kör megáll, s a bekötött szemü előrelép és a társak közül egyet megérint, kérdezvén: „Miau?“ Erre az illetőnek szintén azt kell felelnie: „Miau!“ — de a mennyire lehet

olváltoztatott hangon. Ha a kérdező háromszor i kérdés után sem találja ki, kicsoda felelt neki? akkor a kör újra forogni kezd, s ő újra toppant és kérdez, mint előbb. Ha kitalálja, kit szólított meg, akkor ezzel helyet cserél, s most ennek kötik be a szemét.

Jakab, hol vagy?

Mint a miau-miaunál, a játszók körbe állnak, hanem egy helyett most ketten lépnek a körbe, jól bekötött szemmel. Az egyik a Jakab, a másik az ur, a ki a sötétben inasát keresi. Valahányszor az ur kérdezi: „Jakab hol vagy?“ a Jakabnak mindannyiszor jelentenie kell magát: „Itt!“ — A mozdulatok, midőn az ur a hang után inasát megtalálni ügyekszik, valamint a mód, a melylyel a Jakab ki akarja urát kerülni, nagyon mulatságosak, — s a kört képezők vidámsága különösen akkor éri el tetőpontját, ha a Jakab azon hiszemben, hogy az őt kereső urától megszökhetik, épen ennek karjai közé fut.

Gyűrűt vájni.

Egy tányérra lisztből vagy sóból kúp-alaku dombocskát raknak s ennek csúcsára gyűrűt tesznek. A játszótársak mindegyike — sorban egymásután — egy késsel valami keveset elvesz a a dombból, de vigyázva, hogy a gyűrű le ne csuszszék. A kinél ez megtörténik, az köteles a gyűrűt szájával fölvenni a tányérról.

Krónika.

— A király Csömörön. A rókavadászatok alkalmával a vadásztársaság nemrégiben Csömörre tért be egy falat oszonnára. A jó csömöri nép, tudván, hogy közöttük van a királyi pár is, versenyezve sietett ki kenyerével az utcára. A fejedelem el is fogadta egy atyafi ajánlatát, s jó karéjat szelt a fris cipóból. De a vendégszerető atyafi váltig kínálta. „Köszönöm jóakarátát, atyafi, — szóla tréfásan a fejedelem, — hadd maradjon maguknak is, s én már jól laktam úgy is, köszönöm.“ — „De ez már úgy is nagyságos király uréknak volt szánva, ha már nem eszik meg itten, vigyék el utra valónak!“ — Ő felségének nagyon megtetszett a magyar vendégszeretete nyilatkozata, egy aranyat nyomott a csömöri gazda markába, ki elvette emlékül azt a kenyeret, a melyből a fejedelem oly jó izüt falatozott.

— Örvedetes hír. A kolera, a főváros ezen rettegett vendége, már teljesen megszűnt. A városi hatóságnak az alkalmazott óv-intézkedések 20,000 forintnál többbe kerültek, de még nagyobb anyagi veszteséget szenvedtek az üzletemberek, a kereskedők, mert az idegenek a járvány tartama alatt lehetőleg távol tartották magukat a fővárostól, s így kevesebb volt a vásárló.

A nagyvilágból.

— **Viharos időszak.** Mint Londonból írják, még a legidősebb emberek sem emlékeznek oly számos és borzasztó viharokra, milyenek a múlt év végén Anglia tengerpartjait meglátogatták. Deczember 8-án 16. és 17-én a dühöngő orkán egész erdőségeket elpusztított, sok házat és gazdasági épületeket földig lerontott s a tornyok födelét mint valami könnyű játékszert hihetetlen messzeségre magával sodorta. De mindez majdnem elenyészik azon kárhoz képest, melyet a romboló elem életben és vagyonban a fenéig feldult tengeren okozott. Az egész partmellék hosszában a lég szüntelen segélykiáltásoktól s a mentőegyletek fáradhatatlan munkásságától hangzott vissza, de noha ezen egyletek szervezete a legkitünőbb, s tagjaik rettenthetlen bátorságukról és önfeláldozási készségükről ismeretesek, a hajótörést szenvedettek aránylag csak igen csekély számát voltak képesek megmenteni. Az elvesztett vagy jelentékeny sérüléseket szenvedett hajók száma százakra terjed, s még hetek fognak eltelni, míg a kár egész nagyságában meg lesz állapítva.

— **Postagalamb-versenyt** rendeznek Nizzában febr. 5. 8. és 10 napján, melyek a lóversenyeknél is szebb sikerrel kecsegtetnek. E célra Londonból, Belgiumból és Franciaországból érkeztek már galambok, melyeket naponként a szabadban etetnek, s hogy el ne szökjenek, a körülfekvő sziklákon fészkelő sólymok őrzt állanak, kegyetlenül megfojtván minden menekvőt.

— **Egy kutya, mint örökös.** Badenben egy nyugalmazott ezredes, Reisner Antal báró, halt meg. Családja nem lévén, nagy vagyonát jótékony célokra hagyományozta, s végrendeletében kedvenc kutyájáról is megemlékezett, a melynek számára évi 200 frtot kamatozó tőkét hagyott. Ha az eb kimulik, az említett tőkét Baden város kapja meg, azon feltétel alatt, ha eddig ott életbe nem léptetik a kutya-adót.

Talányok.

(Megfejtésök mához két hétre.)

1) **M**
HA

Jegyzet. Ez a múlt számban hibásan lett nyomtatva, azért újra adjuk.

2) **Y**
KK

7. 8. Idén még nem volt Pest-Budán.
Bár ideje itt lenne ám. —
1. 4. 7. Nagyon hasznos állat,
A mezőkön láthatd. —
8. 3. Nehéz fémnek neve. —
5. 6. 4. A bolt teli vele. —
8. 6. 5. Ez csak úgy jó,
Hogyha 1. 5. 6. jól. —
7. 4. 6. Sír-rí, ha nyaggatják,
Pattog, ha szaggatják.
- 1—8. Minden évben egyszer van ez,
Nemsokára már vége lesz.

E talányok megfejtői közt két jutalmat sorsolunk ki.

Az 1. számban közlött talányok megfejtése:

Eljétek ez új évet boldogan.
Félelem.
Vasarnap.

A megfejtést beküldték: Szijjártó Miklós, Lacsny Pista, H. A., Kuliffay Lajos és Bella, Tóth Juliska, Kállai Nagy Margit, Szöllösy Balázs, Kern Hugó, Justh Zsiga, Wolf Janka, Buttyán János, Oláh Emil és Szepessy László, Olesváry Géza, Zeisler Józsa, Zeisler Berta, Kádár Árpád, Hubay Pista és Miklós, Szegfi Emmike, Decsy Etelka, Schmidt Sándor, Thaly Ilona, Kégl Mari, Beniczky Barna, Nagy Iza, Holbok József, Molnár Lajos és Ilka, Dedinszky Ilona, Heckenast Aladár, Bogdánfi Ödön, Reitter Vilma, Stépán Irénke, Kovács Ilka, Gáthy Barnabás, Gózon Gizela.

A kitűzött három jutalmat sorshuzás folytán következő előfizetőink nyerték: 1) Buttyán János; 2) Kállai Nagy Margit; 3) Oláh Emil és Szepessy László. — A szép képes könyvekből álló jutalmakat már elküldtük.

Szerkesztőségi kis posta.

— **Debreczenbe.** Üdvözljük! Mindig szívesen látjuk.

— **K. L.** urnak. Köszönettel vettük; ígért közreműködésére számolunk.

— **Budára.** Felhasználjuk. Máskor is.

— **F.-Szakonyba.** A kérdezett két lap megindult. Az elmaradást a kiadóhivatalban bejelentettük.

TARTALOM.

A katona és a rablók. Igaz történet. — Hazánk. (Vers.) — Jelky András kalandjaiból. II. A hajótörés. (Képpel.) — Az elvesztett királyfi. Tündérmese. — A denevérek fája. (Képpel.) — A kétféjú csalogány. (Képpel.) — A lemming. (Képpel.) — Az eddistonei világító-torony. (Képpel.) — Kis köszöntő. Anyám születése napján. (Vers.) — Mulassunk. (Képpel.) — Krónika. — A nagyvilágból. — Talányok. — Szerkesztőségi kis posta.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép címezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság” szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**